

ПОЗАДУ ВОКЗАЛУ

ПОЗАДУ ВОКЗАЛУ

АРНО КАМЕНІШ

АРНО КАМЕНІШ



PHOTO © JANSCH AVEL

Арно Каменіш – швейцарський письменник. Народився 1 лютого 1978 року в гірському швейцарському селі Таваназ кантону Граубюнден. Пише літературною німецькою та ретороманською (сурсільванським діалектом). Навчався у Швейцарському літературному інституті в місті Біль у кантоні Берн, де понині мешкає. Автор десяти прозових книг. Серед них граубюнденська трилогія, до якої входять три книжки прози: «Сец Нер/Sez Ner» (2009), «Позаду вокзалу/Hinter dem Bahnhof» (2010), «Усе допито/Ustrinkata» (2012).

Його книги перекладені понад двадцятьма мовами. За свою прозу Арно Каменіш отримав чимало нагород, серед яких Літературна премія імені Фрідріха Шиллера (за роман «Сец Нер»), Літературна премія міста Берн (за роман «Позаду вокзалу»), Швейцарська книжкова премія (за роман «Усе допито»).

Арно Каменіш бере участь у численних літературних фестивалях, їздить зі своїми літературними читаннями-перформенсами по всьому світу.

«Відтепер я шериф у селі, і щоразу, коли ви мене зустрічатимете, маєте вигукувати: "Вітаємо, шерифе!", каже брат Сільвані. Я заперечно хитаю головою, він замахується й великою сапою робить мені дірку в голові. Пані Рорер довго марудиться, поки зшиває мені мою голову назад. Кров липне до волосся, пані Рорер щоразу відкладає ножиці вбік, коли я брикаюся ногами. Не так уже й погано, як я спершу думала, каже вона, поїж трохи редиски, тоді точно скоріше заживе. Редиску я не люблю. Мені краще бігати собі з діркою в голові. Коли я рукою проводжу по голові, то відчуваю там дірку. Буде реванш».

ISBN 978-617-614-293-5



9 786176 142935



ВИДАВНИЦТВО



ВИДАВНИЦТВО

Арно Каменіш

ПОЗАДУ ВОКЗАЛУ

З німецької переклала *Люба-Параскевія Стринадюк*



УДК 82-3
К 18

Каменіш, Арно

Позаду вокзалу / Арно Каменіш ; пер. з нім. Люби-Параскевії Стринадюк. – Чернівці : Книги – XXI, 2020. – 88 с.

ISBN 978-617-614-293-5

«Позаду вокзалу» – друга книга з граубюнденської трилогії Арно Каменіша, в якій автор описує швейцарське гірське село, де він народився й виріс, де провів свої молодші роки. Оповідь у романі ведеться від малого хлопця, дівчака, який по-особливому сприймає світ довкола – село у вузькій долині між високими горами, горян, їхній побут, стосунки поміж ними.

Книга написана літературною німецькою мовою з вкрапленням швейцарського та сурсільванського діалектів, що робить текст особливо живим та автентичним.

УДК 82-3

Книгу видано за підтримки швейцарської культурної фундації Pro Helvetia

schweizer kulturstiftung

prohelvetia

Переклад здійснено у Домі перекладачів в Лоорені, Übersetzerhaus Looren.

[lo:rən] Übersetzerhaus Looren
Collège de traducteurs Looren
Translation House Looren

Перекладено за виданням:

Arno Camenisch, Hinter dem Bahnhof. Engeler-Verlag, Schupfart, 2010.

Усі права застережено. Відтворювати будь-яку частину цього видання в будь-якій формі та в будь-який спосіб, зокрема електронно, без письмової згоди правовласників заборонено.

Arno Camenisch, Hinter dem Bahnhof

Copyright © 2010 Engeler-Verlag

All rights reserved. Published by arrangement with Urs Engeler, Schupfart. No part of this book may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, or by any information storage and retrieval system, without permission in writing from Urs Engeler and Books-XXI LTD.

ISBN 978-617-614-293-5

© Книги – XXI, 2020, видання українською мовою

© Люба-Параскевія Стринадюк, 2020, переклад

© Анна Стьопіна, 2020, обкладинка

ПОЗАДУ ВОКЗАЛУ

Позаду вокзалу стоять машини солдатів. Ми спостерігаємо, як у суботу вранці вони від'їжджають, а в неділю ввечері знову припарковують свої авто позаду вокзалу. Вони відчиняють багажники своїх машин, виймаючи звідти валізи, сумки й рушніці. Рушніці не мають коробчастих магазинів. Ми дивимось, як вони зав'язують краватки й застібають гудзики на сорочках. Вони одягають свої тужурки з нашивками на плечах, кидають на голови кашкети, розмовляють між собою й ідуть повз вокзал, знижуючи за поворотом Вокзальної вулиці.

Гіон Баретта виймає за вуха двох кроликів із картонної коробки. Він випускає кролів у сад. Опа, каже він, ось вам. Вуаля. Кролі стрибають садом. Ми скачемо за ними. Гіон Баретта каже татові, почекайте кілька тижнів, най вони трохи підростуть, тоді зможете зачинити їх у клітці. Вони цокаються. Клітку тато зробив. Ми настелили соломи. Кролики забігають у клітку. Ми зробимо тоді більшу клітку, аби кролі мали місце, коли в них народяться малі кроленята. А якщо ви не будете добре доглядати за кролями й регулярно прибирати у них, то ми їх

порішимо. Відправимо на сковороду, зрозуміли? Ми киваємо, погоджуючись. Тато дякує Гіону Баретті, мерсі. Та ну, нема за що. Гіон Баретта перелазить через огорожу, сідає у свій Субару, піднімає руку й від'їжджає.

Гіакасеп живе під нами. Він має магазин і вуса. Він продає гвинти й шурупи. Цвяхи й бензопили. Молотки, кліщі, лещата, газові балони, метри, бормашини, свердла. Ще він продає ящики для інструментів, батончики «Mags» і морозиво. І якщо замовити в Гіакасепа, то можна також купити ровер. Однак треба довго чекати, поки ровери прибудуть, а потім треба їх ще зібрати до купи. Гіакасеп каже, я потім цим займуся, тепер немає часу. Він ніколи не має часу. Мусить носити шурупи в підвал, а ще йому треба робити ключі. Він має вежу в магазині, перед якою сідає й робить ключі. Для цього він одягає окуляри. Коли Гіакасеп робить ключі, ми ходимо по магазину й заколюємо один одному, наче медалі, рибальські гачки у светри. Аж до заднього входу в магазині у нього навалено коробок із цвяхами, завдовжки як олівці. Цвяхи мають плоскі широкі голівки. Ми запихаємо цвяхи собі в кишені штанів.

У суботу вранці ми спостерігаємо, як солдати йдуть до своїх машин, розв'язують краватки, розстібають гудзики на сорочках. Вони відчиняють свої авто й кидають кашкети на задні сидіння. Вони розмовляють між собою і сміються. У кишенях штанів у нас цвяхи Гіакасепа.

Тато питає, чи ми погодували кролів. Ми кажемо, що зараз погодуємо, але мусимо ще дещо зробити. Тато каже: а потім знову почистіть у кролів. Ми киваємо. Тато дивиться строго й показує палець. На пальці – біла фарба. Він одягнений у робочий комбінезон. Його комбінезон білий, із плямами від фарби. Тато – маляр. У нього на взутті плями від фарби. У нього на руках – плями від фарби. У нього є мило, яким нам не можна користуватися. Геть руки звідси, каже тато, це отруйне, тут немає нічого для вас. Якщо напитися звідси, можна заробити собі дірку в животі. Ми не хочемо дірок у животах, ми нічого не чіпаємо. Тато паркує своє авто навскоси перед магазином Гіакасапа. Гіакасепу це не подобається. Скажіть вашому татові, щоб не паркувався перед моїм магазином. Тато, однак, уже пішов собі. Він паркується й іде вгору вулицею Вокзальною в ресторан.

Тато в ресторані. Ми – за вокзалом. Обходимо навколо припаркованих солдатських машин. Мій брат називає марки машин. Ми стаємо навколішки перед дверми автомобілів. Мій брат – перед оранжевим авто. Я – перед червоним. Цвяхом Гіакасапа я малюю будинок на бокових дверях. Мій будинок має подвійні двері. У ньому одне вікно коло дверей і двоє вікон на другому поверсі. Дах мого будинку з черепиці. На даху димар. З димаря йде дим. Я малюю занавіски на вікнах. Біля хати сад. У саду я малюю квіти. Я також малюю сонце і хмари на небі. У небі також є дві пташки. У саду я домальовую велике дерево. Під деревом стоїть клітка. У клітці я малюю кролика.

Біля нашої хати – будинок Рорерів. Рорери не живуть там постійно, вони живуть у Курі й лише на вихідні приїжджають у наше село. Будинок Рорерів розташований одразу біля залізничних колій. Проте вони ніколи не приїжджають потягом. Вони приїзять на своєму авто. Їхній автомобіль коричневий. Це – Опель, каже мій брат. Рорери не розмовляють ретороманською. Коли я здираю собі коліно, гасаючи на велосипеді чи граючи у футбол, мама веде мене до пані Рорер. Вона – добра самаритянка, вона розфарбовує мені коліно червоним, накладає зверху пластирі з малюнками чи перев'язує його. Приходь ще завтра – і тоді ми глянемо, як твоє колінце, добре, золотко? Я схвально киваю, і вона цілує мене у щоку. Оправа її окулярів тисне мені чоло. Я проводжу рукавом по щоці. Моя мама принесе їй потім вишень із нашого саду.

Мама лається. Пральна машина зламалася. Хлопці, кричить вона, хто поклав цвяхи у пральну машинку. Тато тягне нас за волосся: ми забули вийняти з кишень штанів цвяхи від Гіакасепа, перед тим як укинули штани в корзину з брудним одягом. Тато тягне нас за волосся ззаду в потилиці – там більше болить. Лобуряки, кричить тато. Попіл із його недорогої сигари «Kiel» падає на килим у коридорі. Тато кусає зубами жовтий мундштук сигари «Kiel». Його зуби стають жовто-сірими. Підождіть мені лиш, я вам усиплю, будете обоє покарані, а зараз марш спати, сьогодні будете без вечері, самі винні.

Луї зі Шланса має гірського цапа на рукаві своєї блакитної лижної куртки. Луї – інструктор із катання на

лижах. Він завжди ходить в одній і тій самій куртці й у тому самому ремені. Ну що, дітваки, каже він, якщо хочете шоколаду, то бігом ідіть у кіоск до Мени і принесіть мені пачку сигар «Rössli». Ви знаєте які, скажіть, що для Луї, Мена знає, най запише на мене. Мена сидить позаду віконця кіоску й читає свіжі газети. Позаду неї висить Ісус на хресті. Його права рука відламана. Мена знімає окуляри й відчиняє віконце. Що дати, питає вона. «Rössli» для Луї зі Шланса і плитку шоколаду «Rayon». Мена не хоче давати нам шоколаду, вона не вірить, буцімто Луї сказав, що нам можна дати плитку «Rayon». Шоколадні батончики «Togino» вона також відмовляється нам давати, хоч вони й менші. Луї зі Шланса каже, я вас тоді ще якось пригощу шоколадом, не засмучуйтеся. Ми йдемо навпростець до вокзалу. За вокзалом ми обговорюємо те, що сталося. Мена винна. Мена отримує своє, ми потягаємо її за волосся.

У суботу вранці Вокзальною вулицею вниз ідуть солдати. Ми питаємо в них бісквітного печива. Вони дістають із кишень бісквіти й простягають нам. Ми кажемо, дуже дякуємо. Вони виймають чорний шоколад і дають нам. Дуже дякуємо. Вони сміються й ідуть далі вниз Вокзальною вулицею, зрізаючи на повороті. Так не можна робити. Не можна зрізати на повороті на Вокзальній вулиці. Коли ви нарешті второпаєте, що не можна зрізати на повороті, не доходить, як до тих верблюдів, каже тато до нас, чи ви хочете потрапити під машину. Ми не хочемо. Ми зрізаємо на повороті лише тоді, коли забуваємо, що нам не можна

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.